

**Odborná příprava a odborná způsobilost
členů jednotek SDH obcí
a
jednotek SDH podniků**

ÚPLNÉ ZNĚNÍ

Červenec 2006

Související předpisy	2
Základní odborná příprava členů dobrovolných jednotek PO	2
Pravidelná odborná příprava členů dobrovolných jednotek PO	3
Odborná příprava a odborná způsobilost strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO	3
Odborná příprava strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO	4
Velitelé družstev a velitelé jednotek SDH obcí kategorie JPO II a JPO III	4
Strojníci jednotek SDH obcí kategorie JPO II a JPO III	5
Velitelé družstev a velitelé jednotek SDH obcí kategorie JPO V, JPO nezařazené a jednotek SDH podniků	5
Strojníci SDH obcí kategorie JPO V, JPO nezařazené a jednotek SDH podniků, které disponují zásahovými požárními automobily	5
Strojníci jednotek SDH obcí kategorie JPO V, JPO nezařazené a SDH podniků, které nedisponují zásahovými požárními automobily	6
Odborná příprava techniků	6
Odborná příprava nositelů dýchací techniky	6
Pravidelná odborná příprava a odborná způsobilost členů dobrovolných jednotek PO, kteří vykonávají službu v dobrovolné jednotce PO jako svoje zaměstnání v hlavním pracovním poměru	6
Ověřování odborné způsobilosti strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO	7
Ověřování odborných znalostí nositelů dýchací techniky a techniků	7
Vzor č. 1	9
Vzor č. 2	0

Související předpisy

- Pokyn GR HZS ČR a NMV č. 36/2003, ze dne 7. srpna 2003 s účinností od 1. ledna 2004 a zrušením Sbírky pokynů vrchního požárního rady ČR č. 2/1998, Č.j.: PO-1018/IZS-2003.
- Pokyn GR HZS ČR a NMV č. 38/2005, ze dne 25. října 2005 s účinností od 1. ledna 2006, Č.j. PO-3084-15/IZS-2005.

V souladu s § 72 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“), a v souladu s § 32 až 38 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb. (dále jen „vyhláška“), a pro zabezpečení jednotného provádění odborné přípravy jednotek sborů dobrovolných hasičů (dále jen „SDH“) obcí a jednotek SDH podniků (dále jen „dobrovolných jednotek PO“),

I.

Základní odborná příprava členů dobrovolných jednotek PO

1. Členové dobrovolných jednotek PO mohou samostatně vykonávat službu při zdolávání požáru až po absolvování základní odborné přípravy ¹⁾.
2. V souladu s § 40 odst. 4 vyhlášky se musí každý člen dobrovolné jednotky PO zúčastnit základní odborné přípravy nejméně v rozsahu 40 vyučovacích hodin, nejpozději do jednoho roku od zařazení do dobrovolné jednotky PO.
3. Obsahem základní odborné přípravy jsou zejména:
 - a) zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
 - druhy jednotek PO,
 - povinnosti členů dobrovolných jednotek PO,
 - základní úkoly jednotek PO,
 - odborná příprava a odborná způsobilost,
 - povinnost mlčenlivosti,
 - orgány státní správy a samosprávy a jejich působnost;
 - b) vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.
 - vnitřní organizace jednotek PO,
 - vybavení jednotek PO a používání požární techniky a věcných prostředků požární ochrany (dále jen „věcné prostředky PO“),
 - podmínky akceschopnosti jednotek PO,
 - velení a činnost hasičů při zásahu,
 - činnost jednotek PO na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva;
 - c) nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně, ve znění nařízení vlády č. 498/2001 Sb.
 - minimální podmínky a rozsah poskytování péče zasahujícím osobám,
 - systém pracovní pohotovosti mimo pracoviště členů dobrovolných jednotek SDH vybraných obcí kategorie JPO II a odměna za ni,
 - způsob poskytování náhrady ušlého výdělku členům jednotek SDH obce,
 - podmínky akceschopnosti jednotek SDH vybraných obcí;
 - d) zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
 - vymezení pojmů,

¹⁾ § 72 odst. 2 zákona o požární ochraně.

- složky integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“),
 - struktura IZS,
 - organizace záchranných a likvidačních prací v místě zásahu;
- e) požárně technické charakteristiky a technicko bezpečnostní parametry látek ²⁾,
- f) bezpečnost práce u zásahu, zdroj – Bojový řád jednotek PO ³⁾,
- g) činnost a taktické postupy při zásahu, zdroj – Bojový řád jednotek PO ³⁾,
- h) zdravotní příprava – poskytování první předlékařské pomoci,
- i) u hasičů určených velitelem dobrovolné jednotky PO k plnění některých úkolů na úseku chemické služby a technické služby ⁴⁾ příprava ve specializačním kurzu (viz část V.),
- j) u hasičů určených k používání izolačních vzduchových dýchacích přístrojů ⁵⁾ příprava ve specializačním kurzu (viz část VI.).

II.

Pravidelná odborná příprava členů dobrovolných jednotek PO

Členové dobrovolných jednotek PO jsou povinni se zúčastňovat v určeném rozsahu pravidelné odborné přípravy ⁶⁾. Pravidelnou odbornou přípravu organizují velitelé dobrovolných jednotek PO. Témata pravidelné odborné přípravy stanovené velitelem dobrovolné jednotky PO na výcvikový rok dobrovolné jednotky PO vycházejí ze Základního zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek PO a příslušníků HZS ČR, který vydává Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „MV-generální ředitelství HZS ČR“). Pravidelná odborná příprava v kalendářním roce probíhá v minimálním rozsahu 40 hodin. U jednotek SDH obcí kategorie JPO II se doporučuje minimálně 40 % (16 hodin) pravidelné odborné přípravy členů dobrovolných jednotek PO vykonávat ve spolupráci s HZS kraje na stanicích HZS kraje.

III.

Odborná příprava a odborná způsobilost strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO

- 1) Strojníci, velitelé družstev a velitelé dobrovolných jednotek PO mohou své funkce vykonávat jen s požadovanou odbornou způsobilostí. Odbornou způsobilost prokazují při ustanovení do funkce, nejpozději však do 6 měsíců od ustanovení do funkce.
- 2) Odborná příprava strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO se člení na dva druhy:
 - a) odborná příprava k získání odborné způsobilosti ⁷⁾ strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO (dále jen „základní odborná příprava“),
 - b) odborná příprava k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti ⁷⁾ strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO (dále jen „cyklická odborná příprava“),
- 3) Základní odborná příprava strojníků, velitelů družstev, velitelů dobrovolných jednotek PO a odborná příprava techniků a nositelů dýchací techniky se provádí v odborných kurzech vzdělávacích zařízení Ministerstva vnitra, u HZS krajů nebo vzdělávacích zařízeních určených Ministerstvem vnitra v rozsahu a podle osnov vydaných Ministerstvem vnitra ⁸⁾.

²⁾ § 1 písm. i) a j) vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

³⁾ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 40/2001, kterým se vydává Bojový řád jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 5 odst. 8 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.

⁵⁾ § 37 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 247/2001 Sb.

⁶⁾ § 72 odst. 3 zákona o požární ochraně.

⁷⁾ § 35 odst. 1 vyhlášky č. 247/2001 Sb.

⁸⁾ § 34 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 247/2001 Sb.

- 4) Cyklickou odbornou přípravu strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO zabezpečuje HZS kraje.
- 5) Za zabezpečení odborné přípravy jednotlivých funkcí v dobrovolných jednotkách PO odpovídá:
 - a) HZS kraje u strojníků, velitelů družstev, velitelů dobrovolných jednotek PO a techniků,
 - b) velitel dobrovolné jednotky PO u nositelů dýchací techniky a ostatních členů.
- 6) Při organizaci základní a cyklické odborné přípravy strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO HZS kraje vypracuje „Plán odborné přípravy dobrovolných jednotek PO“ na každý kalendářní rok, v němž stanoví termíny a místo konání jednotlivých druhů příprav.
Ředitel HZS kraje jmenuje komisi k ověřování odborné způsobilosti, vede dokumentaci o prováděné základní a cyklické odborné přípravě a dokumentaci o zkoušce odborné způsobilosti.
- 7) Do plánu je možno zahrnout i termíny pravidelné odborné přípravy dobrovolných jednotek PO organizované HZS kraje v podobě specializačních kurzů pro členy (např. kurz Technik dobrovolné jednotky PO, kurz Nositelů dýchací techniky, kurz RZA, kurz Obsluhy motorových pil) nebo instrukčně metodických zaměstnání (dále jen „IMZ“) pro vybrané funkce (např. IMZ pořádané na stanicích HZS kraje pro velitele jednotek SDH obcí).
- 8) Dokumentaci o pravidelné odborné přípravě tvoří:
 - a) záznam o účasti na odborné přípravě,
 - b) protokol o zkoušce odborné způsobilosti,
 - c) evidence vydaných osvědčení odborné způsobilosti.

IV.

Odborná příprava strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO

Velitelé družstev a velitelé jednotek SDH obcí kategorie JPO II a JPO III

Druh přípravy	Obsah	Rozsah hodin
Základní	Absolvují členové v kurzu „V-40 velitelů družstev a velitelů jednotek SDH obcí“ zakončeném ověřením odborné způsobilosti a vydáním osvědčení s platností na dobu pěti let.	40 hodin
Cyklická	Absolvují všichni velitelé družstev a velitelé jednotek SDH obcí každoročně v kurzu „V-16 příprava k prodloužení platnosti odborné způsobilosti velitelů družstev a velitelů jednotek SDH obcí“. Po pěti letech od vydání osvědčení nebo od prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti se podrobí zkoušce odborné způsobilosti k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti. Pokud se v cyklu pěti let nezúčastní dvou cyklických odborných příprav v kurzu V-16, musí po pěti letech od vydání osvědčení absolvovat základní odbornou přípravu v kurzu V-40.	16 hodin

Strojníci jednotek SDH obcí kategorie JPO II a JPO III

Druh přípravy	Obsah	Rozsah hodin
Základní	Absolvují členové v kurzu „S-40 strojníků jednotek SDH obcí“, zakončeném ověřením odborné způsobilosti a vydáním osvědčení s platností na dobu pěti let.	40 hodin
Cyklická	Absolvují všichni strojníci jednotek SDH obcí každoročně v kurzu „S-8 příprava k prodloužení platnosti odborné způsobilosti strojníků jednotek SDH obcí“. Po pěti letech od vydání osvědčení nebo od prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti se podrobí zkoušce odborné způsobilosti k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti. Pokud se v cyklu pěti let nezúčastní dvou cyklických odborných příprav v kurzu S-8, musí po pěti letech od vydání osvědčení absolvovat základní odbornou přípravu v kurzu S-40.	8 hodin

Velitelé družstev a velitelé jednotek SDH obcí kategorie JPO V, JPO nezařazené a jednotek SDH podniků

Druh přípravy	Obsah	Rozsah hodin
Základní	Absolvují členové v kurzu „V-24 velitelů družstev a velitelů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků“, zakončeném ověřením odborné způsobilosti a vydáním osvědčení s platností na dobu pěti let.	24 hodin
Cyklická	Absolvují všichni velitelé družstev a velitelé jednotek SDH obcí nebo jednotek SDH podniků po pěti letech od vydání osvědčení nebo od prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a podrobí se odborné přípravě k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti v kurzu V-24.	24 hodin

Strojníci SDH obcí kategorie JPO V, JPO nezařazené a jednotek SDH podniků, které disponují zásahovými požárními automobily

Druh přípravy	Obsah	Rozsah hodin
Základní	Absolvují členové v kurzu „S-16 strojníků jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků“, zakončeném ověřením odborné způsobilosti a vydáním osvědčení s platností na dobu pěti let.	16 hodin
Cyklická	Absolvují všichni strojníci jednotek SDH obcí nebo jednotek SDH podniků po pěti letech od vydání osvědčení nebo od prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a podrobí se odborné přípravě k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti v kurzu S-16.	16 hodin

Strojníci jednotek SDH obcí kategorie JPO V, JPO nezařazené a SDH podniků, které nedisponují zásahovými požárními automobily

Druh přípravy	Obsah	Rozsah hodin
Základní	Absolvují členové v kurzu „S-8 strojníků jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků“, zakončeném ověřením odborné způsobilosti a vydáním osvědčení s platností na dobu pěti let.	8 hodin
Cyklická	Absolvují všichni strojníci jednotek SDH obcí nebo jednotek SDH podniků po pěti letech od vydání osvědčení nebo od prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a podrobí se odborné přípravě k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti v kurzu S-8.	8 hodin

V.

Odborná příprava techniků

Druh přípravy	Obsah	Rozsah hodin
Specializační kurz	Absolvují určení hasiči v kurzu „TCH-16 technik do-brovoľné jednotky PO“, zakončeném ověřením odborných znalostí a vydáním potvrzení o absolvování kurzu.	16 hodin

VI.

Odborná příprava nositelů dýchací techniky

Druh přípravy	Obsah	Rozsah hodin
Specializační kurz	Absolvují určení hasiči v kurzu „NDT-16 nositelů dýchací techniky“, zakončeném ověřením odborných znalostí a vydáním potvrzení o absolvování kurzu.	16 hodin
Pravidelná odborná příprava	Nositelé dýchací techniky procvičí použití izolačních vzduchových dýchacích přístrojů.	Nejméně jedenkrát za tři měsíce

VII.

Pravidelná odborná příprava a odborná způsobilost členů dobrovolných jednotek PO, kteří vykonávají službu v dobrovolné jednotce PO jako svoje zaměstnání v hlavním pracovním poměru

- 1) Členové dobrovolných jednotek PO podniků vykonávající službu v dobrovolné jednotce PO jako svoje zaměstnání v hlavním pracovním poměru (dále jen „zaměstnání“) se pro získání odborné způsobilosti v souladu s § 72 odst. 1 a odst. 2 zákona o požární ochraně zúčastňují odborné přípravy, která je odlišná od odborné přípravy členů vykonávajících službu v jednotce dobrovolně.
- 2) Odborná způsobilost členů dobrovolných jednotek PO, kteří vykonávají službu v dobrovolné jednotce PO, jako svoje zaměstnání se řídí zvláštními předpisy⁴.

⁴ Pokyn generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 8/2005 k odborné způsobilosti zaměstnanců zařazených na vybraných funkcích v jednotkách HZS podniků a členů vykonávajících službu v jednotkách SDH obcí nebo podniků jako svoje zaměstnání v hlavním pracovním poměru, ve znění Pokynu generálního ředitele HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 19/2005.

- 3) Členové dobrovolné jednotky PO mohou dále absolvovat specializační kurzy dle potřeby a požadavků na obsluhu vybraných věcných prostředků PO a provádějí pravidelnou odbornou přípravu dle § 36 vyhlášky.

VIII.

Ověřování odborné způsobilosti strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO

- 1) Ověřování odborné způsobilosti strojníků, velitelů družstev a velitelů dobrovolných jednotek PO se provádí ověřením teoretických znalostí:
 - a) ústní odpovědí na tři otázky nebo
 - b) písemně, a to formou testu nebo samostatně zpracované práce; v případě testu musí být zodpovězeno správně alespoň 80 % otázek.
- 2) Tam, kde to stanoví učební osnovy, se ověřování odborné způsobilosti provádí též formou praktické zkoušky.
- 3) V souladu s § 35 odst. 3 vyhlášky se ověřování odborné způsobilosti provádí nejméně před tříčlennou komisí, kterou zřídí HZS kraje /viz § 72 odst. 5 písm. b) zákona o požární ochraně/. O zkoušce a jejím výsledku se vyhotoví protokol (viz vzor č. 1). Osvědčení o odborné způsobilosti (vzor uveden v příloze č. 7 vyhlášky) se vydává s platností na dobu pěti let.
- 4) Zkouška k získání odborné způsobilosti nebo prodloužení platnosti odborné způsobilosti se považuje za úspěšnou, jestliže byl zkoušený člen ze všech částí zkoušky hodnocen stupněm prospěl.
- 5) Pokud strojníci, velitelé družstev a velitelé dobrovolných jednotek PO při ověřování odborné způsobilosti neuspěli a podrobí se novému ověření odborné způsobilosti (z té části zkoušky, z které neuspěli) nejpozději do tří měsíců, prodloužuje se platnost jejich stávajícího osvědčení o odborné způsobilosti o tuto lhůtu. Podrobit se ověření odborné způsobilosti lze v této lhůtě jen jedenkrát ¹³⁾.
- 6) Ověřování odborné způsobilosti pro výkon funkce strojník, velitel družstva a velitel dobrovolné jednotky PO se nepodrobují absolventi středních a vyšších škol PO nebo absolventi vysokoškolského studia, jehož součástí je ověřovací program pro odbornou způsobilost na úseku PO schválený Ministerstvem vnitra a pokud od ukončení jejich studia neuplynula doba delší než pět let ¹⁴⁾.
- 7) HZS kraje, který vydává osvědčení o odborné způsobilosti, může osvědčení o odborné způsobilosti odejmout, vykazuje-li odborně způsobilá osoba ve své činnosti závažné nedostatky ¹⁵⁾.
- 8) Hasiči z povolání, kteří jsou odborně způsobilí pro výkon funkce velitel družstva nebo funkce vyšší, jsou současně způsobilí pro výkon funkce velitel dobrovolné jednotky PO a hasiči z povolání, kteří jsou odborně způsobilí pro výkon funkce strojník, jsou současně odborně způsobilí pro výkon funkce strojník dobrovolné jednotky PO ¹⁶⁾.

IX.

Ověřování odborných znalostí nositelů dýchací techniky a techniků

- 1) Ověřování odborných znalostí nositelů dýchací techniky a techniků se provádí ověřením těchto znalostí ústně nebo praktickou zkouškou tam, kde to stanoví osnovy kurzu.

¹³⁾ § 35 odst. 6 vyhlášky č. 247/2001 Sb.

¹⁴⁾ § 33 odst. 3 vyhlášky č. 247/2001 Sb.

¹⁵⁾ § 72 odst. 6 zákona o požární ochraně.

¹⁶⁾ § 33 odst. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb.

- 2) Ověřování odborných znalostí se provádí nejméně před tříčlennou komisí, o ověření odborných znalostí a jejím výsledku se vyhotoví protokol (viz vzor č. 1).
- 3) O absolvování specializačního kurzu (viz část V. a VI.) se vydá potvrzení (viz vzor č. 2);

HZS kraje

Pořadové číslo: AB/00/00/A

PROTOKOL
o zkoušce odborné způsobilosti/o ověření odborných znalostí *
velitele/velitele družstva/strojníka/technika/nositele dýchací
techniky *

jednotky sboru dobrovolných hasičů obce/podniku *

Jméno, příjmení:

Jednotka SDH obce/podniku *:

Kurz: Základní odborná příprava strojníka/velitele družstva/velitele/technika/nositele dýchací techniky*

jednotky SDH obce/podniku * konaná od dov rozsahu hodin.

Průběh zkoušky odborné způsobilosti/ověření odborných znalostí *:

Datum konání:

- 1. ústní zkouška/ověření odborných znalostí *:** prospěl/neprospěl *
- 2. písemná zkouška testem/ověření odborných znalostí *:** prospěl/neprospěl *
- 3. praktická zkouška/ověření odborných znalostí *:** prospěl/neprospěl/není vyžadována *

CELKOVÉ hodnocení zkoušky/ověření odborných znalostí *: prospěl/neprospěl *

Členové zkušební komise
(jméno, příjmení a podpis)

Předseda zkušební komise
(jméno, příjmení a podpis)

Opravná zkouška:

Datum konání:

Zkouška provedena z: prospěl/neprospěl *

CELKOVÉ hodnocení zkoušky/odborných znalostí *: prospěl/neprospěl *

Členové zkušební komise
(jméno, příjmení a podpis)

Předseda zkušební komise
(jméno, příjmení a podpis)

* Nehodící škrtněte.

..... (název organizace vydávající potvrzení o absolvování kurzu)

.....

Pořadové číslo:

POTVRZENÍ

O

.....

Jméno, příjmení:

Datum narození:

V dne

.....
ředitel